

Tisková zpráva

13. února 2018

K okamžitému zveřejnění

Zbytka – devětadvacáté Místo pro přírodu

V rámci kampaně Místo pro přírodu, jejímž cílem je záchrana cenných přírodních lokalit, byla vykoupena dvacátá devátá lokalita. Český svaz ochránců přírody je od včerejška vlastníkem téměř 2 hektarů pozemků v unikátní botanické lokalitě Zbytka na Náchodsku.

Zbytka jsou pestrou mozaikou luk, lesíků a mokřadních stanovišť; obrazem krajiny, jaká se dříve nacházela v nivách řek běžně, ale dnes je v širokém okolí dochována již jen tady. Jde o jednu z botanicky nejvzácnějších lokalit východních Čech. Nalezeno zde bylo na 700 druhů rostlin, z těch nejvzácnějších možno uvést alespoň violku vyvýšenou, huseník hajní či zvonečník hlavatý, z těch atraktivnějších několik druhů orchidejí nebo kosatec sibiřský. Lokalita je však zajímavá i po stránce zoologické. Žije zde řada vzácných druhů brouků (asi nejvzácnější nápadně červený lesák rumělkový), motýlů a dalšího hmyzu, obojživelníků, plazů i ptáků.

Od roku 1994 jsou Zbytka přírodní rezervací. Díky tomu se podařilo mimo jiné ochránit a obnovit zdejší louky. Jiná opatření, zejména obnova vzácných slatinišť, kdysi perly této lokality, se však zatím nepodařila. Není totiž možná bez radikálního zásahu do lesních porostů, které na jejich místě za poslední půlstoletí vznikly (částečně cílenou neuváženou výsadbou, částečně samovolně v důsledku neobhospodařování), k čemuž je třeba úzké a aktivní spolupráce vlastníků pozemků. Proto se Český svaz ochránců přírody rozhodl využít nabídky na odkup pozemků nacházejících se částečně právě v místech, kde kdysi bývalo jedno z těchto slatinišť. Pozemky o výměře 1,8 ha dále zahrnují staré opukové lůmky, kde by se dobře vyjímalý tůně pro kuňky a další obojživelníky, bývalý tzv. selský les (kterému by také neuškodila obnova; řidší světlejší porost je důležitý pro přežití řady druhů vzácného hmyzu) a dvě menší louky. O lokalitu bude pečovat Velkojaroměřský pozemkový spolek.

Finanční prostředky potřebné k výkupu se podařilo nashromáždit za necelé dva měsíce! Na **konto Místa pro přírodu 9999922/0800** přispělo speciálně na výkup této lokality 122 dárců. **Všem velmi děkujeme!**

Zbytka se nacházejí v katastrálním území Bohuslavice nad Metují, zhruba na půl cesty mezi Náchodem a Hradcem Králové.

Více informací o lokalitě naleznete na www.mistoproprrodu.cz/zachranene-lokality/zbytka.

Bližší informace poskytnete:

- o lokalitě a záměrech na ní – David Číp, Velkojaroměřský pozemkový spolek – 603 847 189
- o kampani Místo pro přírodu – Jan Moravec, koordinátor kampaně – 777 063 340

Poznámky:

Místo pro přírodu je kampaň Českého svazu ochránců přírody, jejímž cílem je výkup ohrožených přírodně cenných pozemků či pozemků, na něž se snažíme přírodu navracet. Za 15 let se takto díky finančním darům stovek dárců podařilo pro přírodu zachránit již přes 130 hektarů pozemků. Přispět na výkupy dalších lokalit můžete na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu **9999922/0800** i vy. Bližší informace na www.mistoproprrodu.cz a na facebooku Místo pro přírodu.

Pozemkové spolky jsou neziskové organizace pečující o přírodní a kulturní dědictví na základě vlastnického či užívacího práva nebo v úzké spolupráci s vlastníky. Toto zaručuje zachování hodnot takovýchto míst i v budoucnosti. Hnutí pozemkových spolků, zahrnující dnes v České republice na šest desítek organizací, zastřešuje Český svaz ochránců přírody. Finančně podporuje hnutí pozemkových spolků Ministerstvo životního prostředí. Bližší informace na <http://pozemkovespolky.csop.cz>

Zbytka – louky a starý opuštěný lom (foto Jan Moravec)

zvonečník hlavatý (foto David Číp)

violka vyvýšená (foto David Číp)

kuňka ohnivá (foto David Číp)

rosnička zelená (foto David Číp)

Fotografie (i další) ke stažení na www.mistoprirody.cz/wp-content/uploads/2018/02/zbytka.zip